לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי' ז"ל ורעיתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה קורץ

Monsey Edition

TO SUBSCRIBE AND RECEIVE THIS TORAH SHEET WEEKLY. WWW.TORAHTAVLIN.ORG OR SEND AN EMAIL TO TORAHTAVLIN@ YAHOO.COM

Torah Taylin Publications 34 Mariner Way, Monsey, NY 10952 © All Rights Reserved

שבת קודש פרשת שמות - כ"א טבת תשפ"ג Shabbos Parshas Shemos - January 14, 2023

הדלקת נרות שבת – 4:32 וזמן קריאת שמע / מ"א – 9:07 וזמן קריאת שמע / הגר"א – 9:43 וסוף זמן תפילה/הגר"א – 10:30 זמו לתפילת מנחה גדולה – 12:35 ו שקיעת החמה שבת קודש – 451 ו מוצש"ק צאת הכוכבים – 541 ו צאה"כ / לרבינו תם – 6:03

מאת הנח"צ רבי גמליאל הכחן רבינוביץ שליט"א, ר"י שער השיוייי

ואת הממה הזה תקח בידך אשר תעשה בו את האתת ... (ד-יז) - הענוה ותועלתה

תנה מז הראוי להבין לשם מה היה רצונו של הקב״ה שיעשה משה את האותות לעיני פרעה דוקא ע"י המטה, וכי חסר לו להקב"ה דרכים לגלות על ידו אלוהותו. לשם מה היה עליו להטריח את משה בלקיחת המטה ממדיז עד למצרים?

ואפשר לומר כי לא היה זה כי אם לטובתו של משה. שהרי עבודת משה היה העידה עליו התורה (במדבר יב. ג) 'והאיש משה עניו מאוד מכל האדם' כי יגיעה גדולה עשה כדי שיוכה לשפלות. כמו שאיתא בספה"ה. שמשה רבינו לא רצה ללכת אל פרעה אחרי מכת ברד להתרות בו על מכת חושר. בחששו שמא בשיווכח עד היכן מגעת רשעותו של פרעה לא יהיה ביכולתו להכיר כי הוא עצמו שפל יותר ממנו. וחשש שמא ימשר אחר דקות המחשבה של גאוה ח"ו. שמא יחשיב עצמו יותר מפרעה. וע"כ אמר לו הקב"ה (ט. א) בא אל פרעה ואם חושש אתה לענוותנותר דע לד 'כי אני הכבדדתי את לבו' כובד ליבו אינו מצד גודל רשעותו ח"ו. אלא שאני הוא זה המכביד לבו כדי להרבות אותותי בארץ מצרים. ולולא זאת כבר נתז מזמז את הסכמתו להוציא את ישראל. ורק כששמע משה דברים אלו לא חשש מללכת אל פרעה. כי מעתה כבר ביכולתו להחשיב את עצמו כגרוע אפילו מפרעה. כי מאחר שאין זה כי אם מצד הכבדת הלב הרי שיתכן כי גם הוא עצמו היה נכשל בכגון "א אילו היה הקב"ה מכביד את לבו. עכ"פ רואים אנו מכאן כי ענין הענוה אצל משה א היה מצד מזגו הטוב. כי אם מתור יגיעה להכיר שהוא הוא השפל יותר מכל אדם.

לישודים שאת חרב אברום זנאגל אבשטיין שליטיא, בעמ"ס שוה אברום

תרד בת פרעה לרחץ על היאר ונערתיה הלכת על יד היאר ותרא את התבה בתוך הסוף ותשלח את אמתה ותקחה (ב-ה) -לרש"י: "את אמתה - את שפחתה. ורבותינו דרשו לשון יד. אבל לפי דקדוק לשון אמתה אמות הרבה". עכ"ל. ועי' במש"כ **רבינו בחיי** וז"ל: "ותשלח את אמתה. דרשו יה ששים אמה נשתרבבה אמתה של בת פרעה. ויש בזה רמז בכתוב שאמרה בת פרעה "כי מו המים משיתיהו" (פסוק י). יתיר הנו"ו ושתי ההי"ו. כי היה הכתוב יכול

וכ"כ **הדעת זקנים מבעלי תוס'** וז"ל. "בסוטה פליגי ר' יהודה ור' נחמיה חד אמר שפחתה וחד אמר אמתה ופריד למ״ד שפחתה הא קאמר שבא גבריאל וחבטו בקרקע חדא דלאו אורחא דבת מלכא למיקם לחודה ולמד"ר אמתה היה לו 'כתוב ידה הא קמ"ל שנשתרבב אמתה עד ששים אמות. וכז אתה מוצא בשני רשעים שברת אל תיקרי שברת אלא שרבבת ורמז לדבר כי מז המים משיתהו נ' דמז המים וי' -משיתהו יתרים הם הרי ששים. וכן בשני רשעים יכול לכתוב שן רשע שברת י' דשני

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY

Food Left Under a Bed. Last week we discussed halachos of

not leaving food or drink under a bed even if they are covered.

This is very relevant to boys in Yeshivah, girls in seminary, and

campers in camp. Often, they take containers of water and other

types of drink and food that they will use over a long period of

time. The dormitory and bunkhouse accommodations are often

downsized leaving the residents with little room for their goods.

When every space needs to be utilized, it is very tempting to

leave food and drink under the bed. Even though some *Poskim*

(1) rule that sealed items can be left under a bed [the Gemara (2)

only prohibits covered not sealed], others disagree and it is best

to be strict like their opinion. One should try hard to not leave

any food or drink under the dorm or bunkhouse beds. If they

were left under a bed, though, most *Poskim* hold that *bedieved*

they may be used and one does not have to throw them out.

is not fully baked is liable to have forgetfulness. (Horiyos 13b)

מאת הגאון מו"ר הרב ברוך הירשפלד שליט"א, ראש כולל עטרת חיים ברוך, קליבלנד הייטס Kashrus in the Kitchen (62), Foods Detrimental to Health

- 2) One who eats meat from a stirring spoon (3).
- 3) One should not eat hot meat that is steaming (4).
- 4) One should not eat or drink something that is too hot (5).
- 5) Eating "a lot" of olives can make a person forget his learning. The **Yavetz** (6) says that only raw is a problem, but not cooked. pickled or salted. The **Meiri** says that they are all problematic.

R' Yosef Chaim Sonnenfeld zt" brings (7) a custom of old Yerushalayim to only eat olives that were dipped in olive oil, since Chazal teach us (Horiyos 13b) that olive oil can help one remember seventy years of his learning. The memory power of the olive oil will cancel out the damage caused by the olive. It is not clear from the Gemara what is defined as eating "a lot." Some say once in thirty days, some say once in less than forty day (8).

Unhealthy Habits While Eating.

- 1) One should not talk while eating, whether chewing or swallowing, because it could lead to self-strangulation (9).
- Other Dangerous Food Practices. 1) One who eats bread that 2) One should not eat or drink standing (10).
  - 3) One should not over-eat (11).

בין הריחיים - תבלין מדף היומי - נדרים עט.

inis wife's *neder מקיים* his wife's *neder (יו*"ד רל"ד, מא**ן שו"ע** his wife's *neder מקיים.* הפר בלבו אינו מופר' the הקמה the הבלבו is not הקמה is not . The "ביצא בשפותיו" explains that the הלבו the הקמה is not הקמה. This is derived from the halacha of שתיקה ביום שמעוי". That if the husband heard the *neder* and was quiet (שתיקה ביום שמעוי". That if the husband heard the *neder* and was quiet (שתקה) the entire day, when the day is over the מיר. considered מקריים. This is because since he didn't use his opportunity to be מיבר it is apparent that he approved the neder. So, we see from here that approval (הקמה) even if not spoken out, is a good הקמה בלב. So too, a הקמה works immediately and is considered a good הקמה. So too, a הקמה

The source for the halacha that normally "דברים שבלב לא הוי דברים." Is in (פידושיו (מטי). There the Gemara brings a story of someone in planning to move to ארץ ישראל, and he sold off all of his possessions. After the sale, his plans fell through so he wanted to void the sale since the only reason for the sale was because he was moving to "Rava paskened that even though we knew about his plans, since at the time of the sale he didn't state clearly his intentions (אדעתא דהכי), they therefore just remain דברים שבלב and the sale stands. The רשב"א explains that this remains דברים שבלב even though we believe what his intentions were. since at the time of the sale his intentions were not "מוכח" (apparent) and people sometimes do change their minds, thus, his intentions remain דברים שבלב and they cannot affect the sale.

asks on the above ברים שבלב לא הוי דברים" asks on the above ה"ו. Even though we normally hold [גליון הש"**ס כאן ר**ע"א. if your thoughts are obvious 'שתיקה, then although not expressed explicitly they are considered דברים and taken into account. If so, asks רע"א, the reason why ברים was מיקם was בעל and מוכח מוכח that the ביום שמעו" is because by the end of the day it becomes apparent (אנו סהדי) so there is no חסרוו of דברים שבלב. If so, how can we learn out from this that if the בעל makes a בעל - it should be an immediate הקמתה? Since all this is happening in his heart, there is nothing מנכח or apparent telling us that he wants to be מקדים! So how can this be learned from the שתיקה? He bleibs with a צע"ג.

The אחרונים discuss why we have to learn "שתיקה ביום שמער" is as if he made an actual הקמה. Why can't we say that since the Torah gives a time limit to make a הפרה, which is the day he hears about it and afterwards he loses the opportunity and the neder stands, how do we know it's because of a אילוי דעת that he wants the *neder*? It's valid because now the time period for allowing a הפרה has elapsed!

The **פירוש הרא"ש** says that when one is מקים בלב he says "קיים ליכי" in his heart. Some learn that the רא"ש means to say that one must literally think these words in his heart.

R' Moshe Sofer zt"l (Chasam Sofer) would say:

וסטורו פונט זמני טמצי טו פורושטור אז שי פוני זמני נירוד (1) שו"ת התעוררות תשובה אּרכ (2) פסחים קיב. (3) הוריות יגי, ערוך השלחן או"ח בּגּ (4) צואת רבי אליעזר הגדול, כף החיים יו"ד קטוּיקמב (5) כף החיים שם (6) שם (7) שו"ת שלמת חיים א:מא (תקא) (8)

ילא איש דברים אנכי גם מתמול גם משלשם ... כי כבד פה וכבד לשון אנכי" - When Moshe hit the Egyptian and killed him, **Rashi** quotes the *Medrash Tanchuma* that he did it by saying the Name of *Hashem*. The question is asked: if Moshe had a speech impediment and could not talk clearly, how was he able to say the full Name of *Hashem*? The answer is that a speech impediment only affects certain letters - ידיסישיריץ - and the Name of *Hashem* doesn't contain those letters.'

A Wise Man would say:

Printed By: Quality Printing **Graphic Copy & Printing** (845)352-8533

Beautiful YID! Sign the קבלה לכבוד השכינה (Verifiable IKS Master List now over 103,930) 855.400.5164 / Text 800.917.8309 / kvodshomavim.org

Mazel Toy to the Ebstein Mishpacha on the chasuna of their daughter Shana to Shua Sandler, as well as the recent birth of a grandson to their children Rabbi & Mrs. Avrumi Ebstein, May they only continue to enjoy simchos

שיעשה את האותות ללא שום אמצעי יתעורר בו במשה יראה גדולה. שמא ח"ו יבוא לידי גיאות בדקות המחשבה. כי יטעה לחשוב כי אלו האותות הם מצד כוחו העצמי. וע"כ הורה לו השי"ת כי יקח את המטה ובו יעשה את האותות. ותהיה זה עצה למשה שלא יתעורר בו גיאות כי יחשוב שכשם שלא שייר שהמטה יעשה אלו האותות בכח עצמי. ונמצא שכ"ז היה אלו האותות מכח עצמי. ונמצא שכ"ז היה כדי לרצות את משה וליישב את דעתו שיהיה סמור ובטוח שלא יבוא לידי גיאות ח״ו.

ילאמיתו של דבר י"ל. כי עצם היותו ראוי לכל האותות והמופתים האלו הוא בזכות ענוותנותו ושפלותו. וכדי שאכז יהיה ראוי לזה לאורר כל הדרר רצה הקב"ה שיצשה כל האותות במטה. כדי שיהיה לו המטה לאות כי לא הוא זה העושה כל הנסים וגם לא באים הם בזכותו. כשם שאי אפשר שהמטה יעשה זאת מכוחות עצמו, וגם א"א שתבוא בזכותו. ענין זה שייך בכל אדם, אם מחזיק הוא את עצמו בשפלות מסוגל הוא להמשיר נסים וחסדים גדולים. ועל אף שמצד ערכו האמיתי הוא באמת שפל, בכ"ז אם הוא מכיר בנגעי עצמו ומחזיק את עצמו בשפלות באמת. כי אז ביכולתו לחולל פלאות רק מצד עצם היותו איש ישראל.

באמת. ענין זה מבואר בטוב טעם ודעת בספר זכרון זאת להרה"ה החוזה מלובליז זי"ע. תמצית דבריו הקדושים הם: כי לפעמים מעורר האדם פעולה גדולה בכח תפילתו. והאדם בעצמו מכיר כי זכה לנסים שלא לפי זכותו ולא מצד מדרגתו השפילה, אך בכל זאת חונן אותו הקדוש ברוך הוא בזה בזכות שמתפלל אליו מתור הכרה בשפלותו. כי יש בתפילה שלו להמשיר עליו חסד חינם. והסיבה שרואים הרבה פעמים כי האדם מתפלל ואינו נענה. איז זה כי אם מפני שהקב״ר מתירא שמא יבוא לידי גיאות. כי עלול האדם לבוא לידי כר כשזוכה לדברים שאינם לפי מעלתו ומדרגתו. עכת"ד.

וי״ם דרשעים יתרים הם שעולים בין כלם ששים״. עכ״ל. הרי שנעשה נס גדול, שידר של בת פרעה האריכה לס' אמות. וע"י גס זה היתה יכולה להציל את משה רבינו! ויש לבאר. מדוע הוצרר הקב"ה לעשות נס גדול כזה. שידה של בת פרעה

נתארר עד ס' אמות. הרי איז זה דרכו של הקב"ה לעשות ניסים כאלו שלא לצורר ואם היה רצונו של הקב"ה שמשה רבינו ינצל מז המים. א"כ היה אפשרות שבתיה יגיע למשה רבינו אפילו בלי נס גדול כזה. וצ"ב הטעם לנס זה.

ונראה לומר. דהנה יש כאז לימוד נפלא לדורות עולם. שמי שאינו מאמי בהשי"ת אם נמצא במצב שאין עיניו רואות אפשרות להנצל ממצבו. הרי הוא מתייאש. ואומר שאיז לו תקוה, אמנם מי שמאמיז בהשי"ת. איז שום מצב בעולם שמתייאש ממנו. ולעולם יש תקוה! שהשי"ת הוא כל יכול ואינו מוגדור להנהגת הטבע. ויש לו האפשרות להצילו אפילו באופז שהוא למעלה מדרד הטבע.

וא"כ יש לנו לפרש. דכיוז שכלל ישראל היו במצרים. שמעולם לא יצא משם עבד. א"כ היה צד לטעות לומר שהם במצב שאיז להם תקוה. ועל זה עשה הקדוש ברוך הוא נס. בשעת עיקר לידת מושיען של ישראל. וידה של בתיה האריכה עד מאוד. להורות שאפילו אם איז אופן בדרך הטבע, מ"מ השי"ת הוא כל יכול ויכול להצילן באופן שהוא למעלה מדרך הטבע, וכאשר כלל ישראל שמעו מה שקרה, בודאי היה להם חיזוק נורא!

והנה. מאחר שמשה היה זהיר מאוד מז הגיאות. ידע הקב"ה שאם יצוה אותו שיעשה

"I love deadlines. I love the whooshing noise they make as they go by."

מעשה אבות .... סימן

ושמעו לקלך ובאת אתה וזקני ישראל אל מלך מצרים ואמרתם אליו ה' אולקי העבריים נקרה עלינו ... (נ-יח)

One of the greatest *Rebbes* of the previous generation was **R' Aharon Rokeach** zt"l, the **Belzer Rebbe**. He was known for his total and complete dedication to the servitude of the Almighty while shunning all worldly comforts. From a very young age he seemed to survive on miniscule meals and denial of sleep, and as if he was completely detached from his physical body, he would spend hours on end davening and learning Torah. He was known for his great holiness, so much so that one of the *tzaddikim* of the generation said regarding him, "Apparently, the *Yetzer Hara* has forgotten about him."

Young Ahrele, as he was known, became deeply attached to his Zaida, the Mittler Belzer Ray, R' Yehoshua Rokeach zt"l, who stood at the helm of the Belzer dynasty until his petirah in 1894. R' Yehoshua encouraged his grandson to spend his youth steeped in *Torah*, and taught him *Torah* that only he was privy to. Nowhere in Galicia was the environment as ripe for *Torah* growth and development as among the yoshvim of the Belzer Beis Medrash. Some of the most learned Talmidei Chachamim were followers of Belz, including R' Moshe Greenwald zt''l (Arugas HaBosem), R' Sholom Mordechai Schwadron zt" (Maharsham of Brezhan), and, later, R' Chanoch Dov Padwa zt" (Cheishev Haephod).

The **Tchebiner Ray. R' Doy Berish Weidenfeld** zt"l, was a close friend of Ahrele. He related that even as a bochur, the future Rebbe was already fluent in all of Shas as well as all four sections of Shulchan Aruch. The Tchebiner Ray saw the notes on the **Ketzos Hachoshen** written during R' Aharon's youth and was amazed by the depth of the *chiddushim*.

On one occasion, R' Aharon traveled to Kobrin to attend to an important matter. While there, he found himself in a *Beis* Medrash where a group of avreichim were learning Torah with great intensity. One of the avreichim was the future Rosh Yeshivah of Kamenitz, R' Boruch Ber Lebowitz zt"l. R' Aharon already had a reputation as a supreme Torah scholar and some of the avreichim asked if he could give over some of the Torah that he learned on their sugya, from his Zaida, the Belzer Rebbe, R' Yehoshua, R' Aharon agreed and delivered an in-depth shiur to the eager group of avreichim.

Of course, in the style of Lithuania, the *avreichim* challenged him on almost every word and *chiddush* that he said. They bombarded him with questions and tried to poke holes in the *shtikel Torah* as he was delivering it.

All the while, R' Boruch Ber stood near R' Aharon and acted as a "watchdog" of sorts, defending every word that the future Rebbe said, and no matter how many questions were thrown at him, R' Boruch Ber answered up each and every kushva with brilliance and intrepid fearlessness. This went on for some time and as R' Aharon spoke and the avreichim shouted out their questions at him, R' Boruch Ber stood guard and with aplomb, "swatted" them away.

When R' Aharon finished the *shiur* and the *avreichim* were satisfied with the outcome, he approached R' Boruch Ber and asked him, "It seemed that you were working really hard to answer up all the kushyos that were posed on my heiligen Zaida's Torah. I was wondering about that. Why did you expend so much energy to resolve each question?"

R' Boruch Ber, foremost talmid of R' Chaim Brisker zt"l, author of Birkas Shmuel, and renowned all over the world as one of the deepest thinkers and analytical minds of recent memory, also had a practical side to him. He smiled at the young future Rebbe and repied, "When it comes to a Rebbe of Chassidim, the most important thing is Emunas Chachamim. The Chassidim hang onto every word, nuance, action and movement of their Rebbe. Nothing is more important and valuable then the honor and respect of a Chassidish Rebbe. As a result, when you are saying over the Torah of a Rebbe, it cannot remain unanswered. Every attack on the foundation of his words, must be repelled. I was forced to expend as much energy as needed to respond to all the questions from the avreichim for had they remained unanswered, people might lose their faith in the Rebbe's words." R' Boruch Ber mused for a moment and then said, "By Litvish Roshei Yeshivah it is not like this. If someone has a question on his *shtikel Torah* ... *nu nu* .... it's not the end of the world if it is left unanswered!"

א ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו הולה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEBKLY האובדים בארץ אשור ... (ישעי' כו-יג) אור ... (ישעי' כו-יג)

Yeshaya HaNavi relates that although Yaakov Avinu and Yisroel to use when Moshiach arrives? his family endured numerous trials and tribulations in their long journey from *Eretz Canaan* to Egypt, to the desert, to Eretz Yisroel, and eventually into exile, Klal Yisroel will ultimately enjoy the day, "When a great ram's horn shall be sounded, and the strayed who are in the land of Assyria and the expelled who are in the land of Egypt shall come and worship Hashem on the holy mount, in Yerushalayim."

Chazal say that the aforementioned ram's horn will come from the ram that Avraham Avinu sacrificed at the akeidah instead of his son Yitzchok. But Avraham Avinu sacrificed that ram as a korban olah which must be fully burned on the mizbeach, so how would there be anything left over for Klal

The Ramban, Rabbeinu Moshe Ben Nachman zt" provides us with a remarkable answer, that when the time comes for the ram's horn to be used, *Hashem* will gather up ll the ashes from the burnt korban olah and piece them back together thereby enabling the horn to be used once again.

While this esoteric answer seems a bit uncharacteristic of the holy Ramban, it does serve to draw a similarity between the ingathering and reconstruction of the ashes of the horn in Messianic times, to the ingathering and defragmentation that will take place amongst the many different factions of Klal *Yisroel* in those times.

May those days come speedily and in our days

ויאמר אלמים אל משה אהיה אשר אהיה ויאמר

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM THE FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT"L

Rashi explains this posuk as follows: "I AM THAT I AM - I will be with them in this sorrow - I will be with them in the subjection they will suffer at the hands of other kingdoms (Berachos 9b). Moshe said to Him: Ribono shel Olam, why should mention to them other sorrows: they have enough with this sorrow! Hashem replied: Moshe. You have spoken correctly ....

Hashem assured Moshe Rabbeinu that he would be with Klal Yisroel in all subsequent golus'n as well. The Chasam Sofer zt", who had a special affinity to the **Ramban**, said that the Ramban once came to him in a dream and told him the following pshat regarding the above words: I will be there for those who look for Me. If a person chooses to live their life without acknowledging the presence of *Hashem*, then I won't be there for them. Alternatively, if one is always searching for *Hashem*, he will ultimately be successful in his search. One must never stop seeking out and ultimately finding *Hashem*.

This brings to mind two famous anecdotes. Someone once challenged a child, who eventually grew up to be the well-known tzaddik, **R' Heschel of Krakow zt"!**: "If you tell me where Hashem is, I'll give you a zloty (small coin)."

The clever child responded sharply, "And I'll give you two, if you can tell me where He isn't!"

The next anecdote though, complements the Ramban's pshat. The Kotzker Rebbe zt''l was once asked where one can find *Hashem*. He said in his sharp, inimitable way, "He can be found wherever we allow Him in!"

As the section of the *Torah* known as *Sefer Shemos*, which deals with the *Golus Mitzrayim* and the subsequent *Geula* begins, let us focus on recognizing the hashgacha pratis that envelops us on a daily basis, Hashem's ultimate protection, thus forging an everlasting and close relationship with our loving Father, who is there for us always and everywhere!

משל למה הדבר דומה

ויאנחו בני ישראל מן העבדה ויזעקו ותעל שועתם אל האלקים (ב-כג) משל: Chaim met his good friend Yossi in the street and his jaw dropped. "Yossi," he cried out with joy, "you look so good! You were mamash so sick just a few weeks ago how are you back on your feet looking fit and healthy in such a short amount of time?"

"Baruch Hashem," replied Yossi sheepishly, "I'm really lucky. I am really feeling much better!"

"So what was it?" pressed Chaim. "Did you see that famous professor from Paris that I told you about?"

"No." Yossi answered.

"Ahhh, so you did that special treatment from Belgium we spoke about?" Again, Yossi shook his head.

"Also not?" Chaim was piqued. "Don't tell me you stuck the best here in town, but ...."

"Well, not exactly," replied Yossi.

"Not exactly? So, what was it?"

"Tefillos!" replied Yossi with enthusiasm. "My family undertook to say the entire *Tehillim* every day for me. Can you imagine what a zechus that is?"

Now Chaim looked at his shoes, embarrassed, "Hey, why didn't I think of that?" he wondered to himself.

נמטל: Klal Yisroel were so busy in Mitzrayim with their daily work regiment that they never stopped to think that maybe they should cry out to *Hashem*, their Father and Healer up above, to get them out of their predicament. Only once the work became too unbearable did they search for a salvation, which came in the form of *tefillah*. Unfortunately, that took many years to occur. We too should take a lesson from here, where are our perspectives in life? Let's not wait for a long with good old Dr. Brown here in Manhattan? I mean he's time before we pick up that siddur and pour out our hearts to the Master of the Universe!

ויהי בימים ההם ויגדל משה ויצא אל אחיו וירא בסבלתם ... (ב-יא) EDITORIAL AND INSIGHTS ON MIDDOS TOVOS FROM THE WELLSPRINGS OF R' GUITMAN - RAMAT SHLOMO

We are all familiar with the famous **Rashi** that the meaning of "Vayigdal Moshe" - and Moshe grew up, is that Moshe Rabbeinu placed "his eyes and his heart to feel the pain of his fellow Jews." Moshe was growing up in the palace of Pharaoh. completely exempt from the slave labor of the Jewish people. But he put his eyes in the right place! He put his heart in the right place and he went out to help others. He chose to be focused on othrs, rather than self-focused. This is the meaning of growing up!

My father, **Ray Pinchos Hoffman shlita**, loves to say over the following idea at every *Bris* in the family. We give the baby a beracha, "Zeh Hakatan Gadol Yehiye," This is the small one, he should become big! Obviously we are not referring to his physical size! What exactly are we blessing the baby? When you want to know the meaning of a word in Hebrew, you look at the very first place it is found in the *Torah*. There you can understand the true significance of the word. So, the first place in the ** Torah that we see the words "Gadol" and "Katan" are by the luminaries. The sun is called the Maor HaGadol and the moon is called *Maor HaKatan*. The sun is the quintessential GIVER! It provides the entire world with light and warmth. Everything that it has, it shines outward. The moon, on the other hand, has absolutely no light of its own. It is a TAKER. It takes the light of the sun and reflects it. Since the sun is a giver, it is called *Gadol*, big, and since the moon is a taker, it is called *Katan*, small.

This is the true significance of these words. Being big has nothing to do with how old you are. There are older people who never grow up, because they never learn how to truly care and give to others. And then there are young people who willingly give up their time, their money and their honor to go out of their way for others. These people are called *Gedolim*! So, we give the new baby a heartfelt beracha: "Zeh HaKatan Gadol Yehiye" - now you are small. You are a taker! But B"H, GADOL YEHIYE! You should become a GIVER! You should be the kind of person who always thinks about others - like Moshe Rabbeinu!